

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 39 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 15. Septembra 1924

PATENTNI SPIS BR. 2128

BUTONIA KNOPF- UND CHEMISCHE PRODUKTEN FABRIK, A. G. BUDIMPEŠTA.

Postupak za izradu umetničkih masa pomoću zgušnjavanja koloidalnih substanaca.

Prijava od 1. juna 1922.

Važi od 1. juna 1923.

Pravo prvenstva od 3. juna 1921 (Ugarska).

Poznato je, da možemo iz većine delova životinjskih i biljnih produkata dobiti neposredno ili hemiskim putem koloidalne rastvore, koji su ili pravi koloidi ili suspenzioni koloidi. Izvesan deo koloida (krvni albumin, belančevina i t. d.) ima to svojstvo, da se sledi samo od sebe ili usled dejstva toplote ili iz kakvog drugog razloga.

Pronađeno je, da koloidi, koji imaju svojstvo da se slede, mogu privući k sebi prave koloide ili suspenzione koloide ili emulzije, koje nemaju svojstvo da se slede, i koje su vezane usled zgušnjene molekularne strukture supstance, koja se sledi, tako da se koloidi i emulzije ne mogu kretati usled difuzije. Ako sastavimo koloide, koje imaju svojstvo da se slede, sa koloidama, koji se ne slede i omogućimo da se prvi slede, dobivamo homogenu masu. Tako se sledi na primer celuloznixantogenat sam do sebe, a alkalni rastvor kože ne. Ako ova dva sastavimo, dobijamo posle sušenja homogenu masu, kod koje je alkalni rastvor može sjedinjen sa xantogenatom.

Na ovakvoj osnovi mogu biti izradene umetničke mase na taj način, što izmešamo materijal, koji ima svojstvo da se sledi sam od sebe ili usled izvesnih okolnosti. Svojstva ovog produkta razlikuju se od polaznog materijala i svojstva ove dolivene mase mogu se do izvane granice unapred odrediti, tako na primer u pogledu vitkosti, mogućnosti sečenja, krtosti i t. d.

Za izvođenje postupka mogu se na primer upotrebiti otpaci od životinja ili biljaka, koji sami po sebi imaju vrlo malu vrednost. Može

se na primer neposredno mešati koloid, koji dobijamo iz neučinjene ili učinjene kože sa svežom krvlju, ili tako postupiti, da mešamo alkalni ili neutralni koloid sušene krvi, dalje pomoću luženja životinjskih dlaka, rogova (kopita) i t. d. dobivene koloide sa koloidom celuloznog xantogenata.

Da bi smanjili ili uklonili krtost može se masa mešati sem koloida još i sa emulzijama; pogodne su na primer sapunaste emulzije kopała, mastixa, kolofoniuma i t. d., dalje cholesterolin, spermacet i t. d. Može se masi dodati još boje i druge primese.

Primer: Rastvorimo u 2% -nom rastvoru natriumhidrata 10% otpadaka učinjene kože. Dobiveni koloidni rastvor ne može se sam od sebe slediti. Ako pak dodamo ovom rastvoru 30—40% i ili 2% -nog rastvora natronceluloza-xantogenata i oba rastvora izmešamo, slediće se rastvor xantogenata i zatvara rastvor, koji se ne sledi. Dobivena masa može se obraditi, pošto je osušena, na proizvodljani način.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za izradu umetničkih masa pomoću zgušnjavanja koloidalnih supstanaca, naznačen time, što se izmešaju koloidi koji nemaju svojstvo da se slede sa koloidima, koji imaju to svojstvo i ove pustimo da se slede.

2. Postupak po zahtevu pod 1, naznačen time, što se za sledivanje upotrebljava koloid celuloznog xantogenata.

3. Postupak po zahtevu pod 2, naznačen time, što se smesi koloida dodaju i emulzije.

